

Lofotodden ytterst på Moskenesøya.
Av: Enrico Hell. Lisens: CC BY SA 2.0. Bildet er beskjært.

Naturindeks for kystvann

Økosystem: Kyst
Egenskap: B1 – Biologisk mangfold
Indikatorverdi for 2024: 0,766
Usikkerhet (95% KI): 0,747-0,780

Om indikatoren

Naturindeks for kyst beregnes som et vektet gjennomsnitt av flere indikatorer for arter og økologiske funksjoner på hardbunn, bløtbunn, i vannmassene og i tilknytning til kystvann. For kyst inngår 38 indikatorer som representerer ulike funksjonelle grupper, blant annet primærprodusenter, plantespisere og mellompredatorer.

Indikatoren reflekterer økologisk tilstand ved å vise hvor nær dagens biologiske mangfold er en referansetilstand med intakte økosystemer. Høyere naturindeksverdi indikerer bedre tilstand for biologisk mangfold, mens lavere verdi tyder på større påvirkning og redusert økologisk kvalitet.

De ti tyngst vektede indikatorene er:

6) Blåskjell
7) Sei
8) Ærfugl*
9) Bløtbunn (artsmangfold)*
10) Bløtbunn (eutrofiering)*
1) Planteplankton*
2) Makrell*
3) Hardbunn (algeindeks)*
4) Tobis*
5) Oter (kystbestand)

I tillegg er ytterligere 28 indikatorer del av indeksen. Indikatorer merket med * har status som nøkkelindikator.

Påvirkningsfaktorer

Naturindeksen for kystvann påvirkes av en rekk faktorer. Noen av de viktigste er:
Eutrofiering: Tilførsel av næring fører til oppblomstring av alger, som forringer lysklimaet og kan føre til oksygenmangel i vannet når de brytes ned.
Klimaendringer: Økte havtemperaturer fører til at arters utbredelsesområde endrer seg. Dette påvirker direkte gjennom at arten flytter seg, eller tap av byttedyr i et område.
Menneskelig aktivitet: Fiske og annen høsting kan forringe bestander med for høy beskatning over tid. Også arealinngrep og akvakultur kan føre til forringelse av leveområder.
Fremmede arter: Nye arter som kommer inn kan fortrenge lokale arter og forringe mattilgangen for andre. For eksempel fortrenger stillehavsøsters lokale bestander av blåskjell, som igjen fører til mindre mat for ærfugl.

Sist oppdatert: 02.11.2026

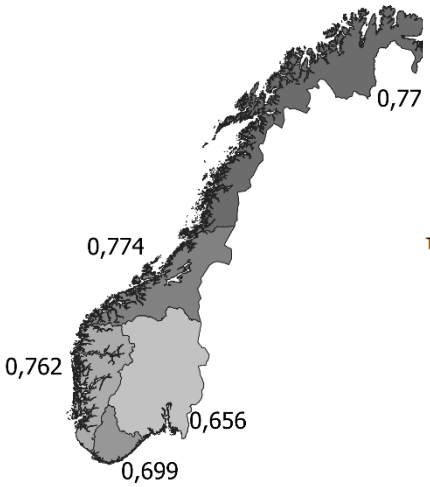
Miljø-direktoratet

Hvordan måles indikatoren

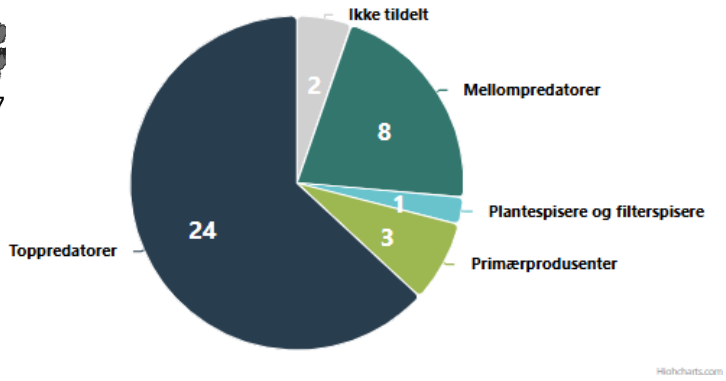
Hver indikator som inngår i indeksen gis en verdi mellom 0 og 1. 1 tilsvarer referansetilstanden, som tilsvarer intakt natur med ingen eller minimal menneskelig påvirkning. 0 tilsvarer forringet tilstand. Alle indikatorene inngår til slutt i et vektet gjennomsnitt. Hver indikator teller altså ikke likt. Noen indikatorer gis høyere betydning, og derav vektes tyngre. Vekten til enhver indikator bestemmes av tre faktorer: indikatorens funksjonelle gruppe, økosystemets utbredelse, og om indikatoren er tildelt status som nøkkelindikator.

Totalt 38 indikatorer inngår i indeksen, hvorav 8 er nøkkelindikatorer. Disse er fordelt mellom funksjonelle grupper som illustrert i kakediagrammet under.

Indeksen måles for hele landet samlet, og for hver av fem landsdeler.

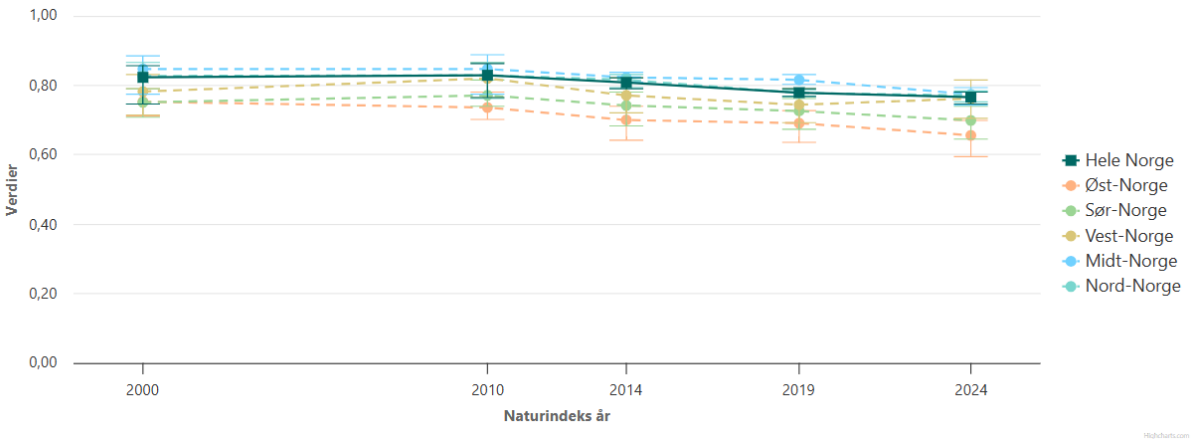

Regionale indikatorverdier 2024.

Fordeling av indikatorene mellom funksjonelle grupper.

Les mer om indikatoren her

Grafen viser utvikling av naturindeksen over tid, fra 2000 til 2024. I grafen vises gjennomsnittlige verdier for alle områder sammen (firkant) og hvert enkeltområde for seg (punkter). Områdene vises i ulike farger. De vertikale stolpene gjennom punkter/firkant er usikkerhetsstolper som markerer 95% konfidensintervall. Jo lengre stolpen er, jo større er usikkerheten knyttet til Naturindeksverdien.

Sist oppdatert: 02.11.2026

Miljø-direktoratet